

GJELDER FOR STUDIEÅRET 2007/2008

BØK 2215 Strategisk økonomistyring

Studium

Bachelorstudiet i økonomi og ledelse (3. år)

Kursansvarlig

Tor Tangenes

Institutt

Regnskap - revisjon og jus

Semester

Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng

6

Undervisningsspråk

Norsk

Kurset startes opp med en gjennomgang av strategisk og operasjonell ABC (aktivitetsbasert kalkulasjon), der hensikten er å fordele kostnader til ulike kostnadsobjekter i en gitt aktivitetsstruktur. Deretter ser vi på ulike konsepter for beslutningsstøtte til endringsprosesser, der hensikten er bedret effektivitet gjennom bedret produkt- og kundelønnsomhet. Del 1 av kurset avsluttes med en innføring i flerdimensjonal prosessanalyse, som har til hensikt å opprettholde eller øke virksomhetens konkurransekraft gjennom å angi problemer i forhold til lav produktivitet (overforbruk av ressurser i verdiskapende aktiviteter), ineffektivitet (tilstedeværelse av ikke-verdiskapende aktiviteter), ustabilitet (uønsket variasjon i aktivitetsnivå) og gap i forhold til kundebehov (produkter med uønsket funksjonalitet).

I del 2 presenterer vi alternativer til de tradisjonelle styringsmodellene bedriftsbudsjetter, standardregnskap og finansielle avviksanalyser. Her diskuteres og problematiseres balansert målstyring, beyond budgeting-filosofien og Harvard-professoren Robert Simons såkalte Levers of Control-rammeverk. Sentralt i denne delen av kurset er å diskutere virksomhetens styringspremisser (bl.a. opphav til konkurransemessige fortrinn, hvordan skjer organisasjonsmessig læring, hva motiverer individer, hvordan utvikles og implementeres strategier) i forhold til ulike styringskonsepter.

I den siste delen av kurset ser vi inngående på tradisjonelle finansielle måltall for effektivitet og tar utgangspunkt i en virkelighet der intellektuell kapital er en nødvendig betingelse for konkurransefortrinn, og der realiserte strategier drives frem av små og store læringsprosesser i virksomheten. Gjennom et nyansert effektivitetsbegrep og et realøkonomisk regnskap vises det hvordan finansregnskapstall kan korrigeres for å oppnå en bedret effektivitetsmåling både på kort og lang sikt. I den grad tiden tillater ser vi også på EVATM, som et alternativ til tradisjonelle mål for effektivitet.

Mål

Gi studentene en relativt dyp innsikt i sentrale og aktuelle temaer innen økonomi- og virksomhetsstyring gjennom presentasjon og problematisering av alternative konsepter for beslutningsstøtte og prestasjonsstyring.

Forkunnskaper

Bedriftsøkonomi I og II (BØK 2601 og BØK 2602) samt Operativ økonomistyring (BØK 2302) eller tilsvarende.

Obligatorisk litteratur

Bøker:

Sending, Aage, Tor Tangenes og Svein H. Gjønnnes. 2007. Driftsregnskap og budsjettering: økonomi- og virksomhetsstyring. 2. utgave. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 5, 6, 7, 16 og 17

Artikkelsamling:

Tangenes, Tor og Svein H. Gjønnnes. 2007. Artikkel- og oppgavesamling i strategisk økonomistyring. 1. utgave. Artikler om ressursbasert firmateori, strategisk prosess og prestasjonsmåling samt relevante oppgaver for kurset

Anbefalt litteratur

Emneoversikt**Strategisk kostnadsanalyse**

Strategisk og operasjonell ABC (kap. 5)

Prosesorienterte modeller for beslutningsstøtte (kap. 7)

Flerdimensjonal prosessanalyse (kap. 6)

Alternative styringssyn og styringskonsepter

Balansert målstyring - begreper, konsepter og metodikk (kap. 17)

Balansert målstyring - case fra Forsvaret (artikkelsamling)

"Beyond budgeting" (kap. 17)

Virksomhetsstyring i lys av virksomhetens styringspremisser (kap. 17 pluss artikler)

Prestasjonsmåling med finansielle måltall

Orgaisatorisk læring, intellektuell kapital og konkurransefortrinn (kap. 16 + artikler)

Finansielle måltall i lys av ressursbasert firmateori og fremvokst strategi (kap. 16)

Economic value added™ (artikler)

Dataverktøy

Ingen spesielle

Gjennomføring

36 timer forelesninger

Eksamen

Kurset avsluttes med en individuell tre timers skriftlig eksamen

Eksamenskode(r)

BØK 22151 - Skriftlig eksamen, teller 100% av den endelige karakteren i kurset BØK 2215

Strategisk økonomistyring, 6 ECTS studiepoeng.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt.

Under punktet eksamensinformasjon i studiehåndboken på web finnes det definisjoner av hjelpemidler ved skriftlig skoleeksamen. Legg særlig merke til bruk av kalkulator.

<http://www.bi.no/studiehandbok>

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen i kurset.